

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3577/2022
08.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., против туженог Геронтолошког центра Нови Сад, чији је пуномоћник Милица Лалић Мразек, адвокат из ..., ради поништаја решења, враћања на рад и исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1981/21 од 08.12.2021. године, у седници већа одржаној 08.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1981/21 од 08.12.2021. године, у делу става првог изреке у погледу неисплаћене зараде и припадајућих доприноса за период од 01.05.2020. године до 31.07.2020. године и у ставу трећем изреке.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1981/21 од 08.12.2021. године, у преосталом делу става првог изреке (за изгубљену зараду од 21.08.2020. године до враћања на рад са доприносима) и у том делу предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2095/20 од 20.04.2021. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен и поништено решење о отказу уговора о раду од 17.08.2020. године као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилу у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде врати на рад на послове који одговарају њеној стручној спреми и способностима, под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тужилка тражила да се обавезе тужени да јој на име неисплаћених плата за мај, јун и јул 2020. године исплати појединачно одређене износе са законском затезном каматом и у корист тужиле уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном Фонду за ПИО, да јој исплати штету на име изгубљене зараде у периоду од 21.08.2020. године до повратка на рад и у корист тужиле уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду за

пензијско и инвалидско осигурање. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1981/21 од 08.12.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је усвојена, првостепена пресуда преиначена тако што је обавезан тужени да тужиљи исплати зараду за мај, јун и јул 2020. године са законском затезном каматом на појединачно одређене износе и да у корист тужиље уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду ПИО, као и да тужиљи исплати штету на име изгубљене зараде за период од 21.08.2020. године до враћања на рад и за тај период у корист тужиље уплати припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду ПИО. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу да тужени врати тужиљу на послове који одговарају њеној стручној спреми и способностима и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом трећим изреке, жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу потврђена.

Против правноснажног дела пресуде, донетог у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотупно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију туженог.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 10/23) и нашао да је ревизија туженог делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу на неодређено време код туженог и обављала послове сарадник ... – ..., РЈ клубови за стара и одрасла лица. Наредбом Градског штаба за ванредне ситуације од 16.03.2020. године обустављен је рад клубова за стара и одрасла лица, због новонастале епидемиолошке ситуације и проглашења ванредног стања. Решењем туженог од 16.03.2020. године одбијен је захтев тужиље за коришћење годишњег одмора, а тужиља је распоређена да послове свог радног места обавља у Клубу на ... . Наведено решење јој је одмах уручено, а тужиља је истог дана отворила боловање на којем се налазила до 30.03.2020. године. Након повратка са боловања до 15.04.2020. године тужиља је послове обављала у Клубу на ... . По препоруци ресорног министарства од 13.04.2020. године, тужени је дана 14.04.2020. године донео одлуку о организовању сменског рада у изолацији, којом су у изолацију стављени запослени и корисници у објектима домског смештаја и прихватилишта туженог почев од 16.04.2020. године, у циљу спречавања, ширења и сузбијања заразне болести ковид 19. Овом одлуком организован је рад у сменама, као и начин комуникације међу запосленима, односно предвиђено је да ће запослени међусобно и са директором комуницирати искључиво телефоном или путем телефонске поште. Како тужиља нема телефон, нити интернет, што је туженом било познато, са њом је комуницирано лично или путем телефона на радном месту. Тужиља је о новом начину рада обавештена од стране запослене ББ (која је вршила распоред запослених по групама) дана 15.04.2020. године за време радног времена и обавештена је да од 16.04.2020. године запослени почињу са радом у карантину у две групе којом приликом је тужиља могла да изабере у којој групи жели да буде. Тужиља се на

наведено није изјаснила већ је захтевала да јој се достави писмени акт о новом распореду. Том приликом ББ није тужилу обавестила да друга група запослених улази у карантин 30.04.2020. године. Како није добила никакво писмено обавештење од послодавца, тужилја је дошла на посао дана 16.04.2020. године али није могла да уђе у просторије туженог које су биле закључане због изолације. По пријави тужилје од 16.04.2020. године инспекција рада је извршила надзор и установила да одлуком туженог о организовању сменског рада у изолацији од 14.04.2020. године нису обухваћени послови ..., па је наложено туженом да тај пропуст отклони и тужилу благовремено и на адекватан начин обавести о начину рада. Након тога, тужилја више није контактирала туженог и чекала је да тужени поступи по налогу инспектора рада. Дана 27.05.2020. године тужилја се поново обратила инспекцији рада јер није добила никакво решење од туженог у вези свог статуса. Дописом од 01.06.2020. године, упућеним путем поште, тужени је позвао тужилу да у року од 3 дана достави потврду о привременој спречености за рад, а 14.07.2020. године тужилја је примила упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због повреде радне дисциплине. Тужилја се на наведено упозорење изјаснила. Оспореним решењем од 17.08.2020. године тужилји је отказан уговор о раду због тога што је својом кривицом учинила повреду радне обавезе, односно радне дисциплине из члана 59. став 1. тачка 1. Правилника о раду, јер је почев од 30.04.2020. године неоправдано одсуствовала са рада, а свој изостанак није оправдала.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, оцењујући да тужилја није неоправдано изостала са посла у спорном периоду. Према ставу судова тужилја није одбила рад у карантину, већ је захтевала обавештење у писаном облику. Такође, иако се тужилја није изјаснила у коју групу сменског рада жели, тужени је није обавестио, ни усмено ни писменим путем, да је у другој групи сменског рада која улази у карантин 30.04.2020. године, а није поступио ни по решењу инспектора рада. Осим тога, послови које је тужилја обављала нису обухваћени наредбом о сменском раду, па су судови на основу утврђеног закључили да је изостанак тужилје са рада, у спорном периоду, скривио сам тужени. По мишљењу другостепеног суда, како тужилја није остварила зараду искључиво пропустима туженог као послодавца, то је тужени дужан да јој за мај, јун и јул исплати неисплаћену зараду и уплати доприносе, као и да тужилји исплати накнаду штете на име изгубљене зараде за период од 21.08.2020. године до враћања на рад.

По оцени Врховног суда побијана пресуда се заснива на правилној примени материјалног права у делу одлуке којом је поништено решење о отказу уговора о раду и обавезан тужени да тужилји исплати зараду са припадајућим доприносима за период од 01.05.2020. године до 31.07.2020. године.

Одредбом члана 179. став 3. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који не поштује радну дисциплину и то између осталог ако неоправдано одбије да обавља послове, извршава налоге послодавца у складу са законом, недостави потврду о привременој спречености за рад и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

У конкретном случају, тужилја није дошла на посао 30.04.2020. године, како је предвиђено распоредом да друга група запослених уђе у карантин на 14 дана у оквиру

Дома за стара лица у ..., али не зато што је одбила рад у карантину, већ зато што није била обавештена у којој је групи и када улази у карантин. Осим тога, одлука о организовању сменског рада од 14.04.2020. године није обухватала послове радног места тужиле (...), али како је тужени и поред тога очекивао да тужилца са другом сменом запослених уђе у карантин 30.04.2020. године, морао је да је о томе обавести, што он није учинио. Наиме, тужени, као послодавац, није тужилцу ни усмено ни писменим путем обавестио у коју је групу распоређена и ког дана треба да дође на посао, с обзиром да се тужилца није изјаснила у којој групи жели да буде. Поред тога, тужилца није могла туженом да достави потврду о привременој спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању и тако оправда свој изостанак са посла, с обзиром да није ни била на боловању. И по схватању овог суда, у конкретном случају, постоји пропуст на страни туженог као послодавца да на адекватан и благовремен начин обавести тужилцу када и у којој смени треба да се појави на послу, а нарочито имајући у виду и специфичности сменског рада у наведеном периоду. Због тога, како је изостанак са рада тужилце скривио сам тужени правилно су нижестепени судови закључили да не стоје разлози због којих је тужилци престао радни однос а што оспорено решење чини незаконитим.

Неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка, јер је без отварања расправе утврдио другачије чињенично стање, односно да тужилца није радила искључиво кривицом и пропустима тужене, а да је првостепени суд нашао да има и доприноса тужилце. Међутим, првостепени суд је утврдио да тужилца није одбила да ради у карантину, као и да је коначан закључак овог суда да је пропуст тужене и његова одговорност што се тужилца није наведеног дана појавила на послу, па су зато ови наводи без утицаја на другачију одлуку.

Такође, супротно наводима ревизије, имајући у виду да у мају, јуну и јулу 2020. године тужилца није радила кривицом и пропустима туженог, правилно је побијаном одлуком тужени обавезан да тужилци накнади и штету за тај период која се састоји у исплати зараде и уплати доприноса.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Међутим, побијана одлука је морала бити укинута, у погледу накнаде штете на име изгубљене зараде од 21.08.2020. године до враћања на рад, с обзиром да није одређен обим права које тужилца у том делу потражује. Ово из разлога што је услед погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено на околност висине наведеног потраживања.

Наиме, имајући у виду да је у конкретном случају поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду, тужилца има право на накнаду штете која је настала услед незаконитог престанка радног односа сходно одредби члана 191. став 1. Закона о раду, али за оцену основаности тужбеног захтева за накнаду материјалне штете неопходно је да тужилац докаже како постојање основа потраживања, тако и висину коју потражује. По оцени ревизијског суда тужилца има право на ову накнаду, с обзиром да је у погледу основа потраживања тужбени захтев одређен, али како обим, односно висина потраживања није утврђена нити одређена, а овај недостатак није

отклоњен у фази претходног испитивања тужбе, другостепена пресуда је у том делу укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, а потом ће када за то буду испуњени услови донети нову и закониту одлуку.

На основу изложеног, Врховни суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић